

PERHE-ETUUKSIEN VERTAILU ADOPTIOPERHEESSÄ JA MUISSA LAPSIPERHEISSÄ

Tilanne tammikuussa 2015

PERHEVAPAA	PERHE-ETUUS	ADOPTIOPERHE 2 VANHEMPAA	ADOPTIOPERHE 1 VANHEMPI	PERHE, JOHON SYNTYY LAPSI 2 VANHEMPAA	PERHE, JOHON SYNTYY LAPSI 1 VANHEMPI	HUOMATTAVAA	KORJAUSTARVE
Äitiysvapaa	Äitiysraha	Ei koske adoptioaitia.	Ei koske adoptioaitia.	105 arkipäivää / tulosidonnainen	105 arkipäivää / tulosidonnainen	Äitiysvapaa alkaa 30 - 50 pv ennen laskettua aikaa eli 55 - 75 pv kohdistuu aikaan lapsen syntymän jälkeen. Äitiysrahaa maksetaan korotettuna ensimmäisiltä 56 arkipäivältä niin, että se on enintään 90 % palkasta.	
Isyyysvapaa	Isyyysraha	54 arkipäivää 0-6-vuotiaan adoptiovalle / tulosidonnainen	54 arkipäivää, jos mies adoptoi yksin 0-6-vuotiaan lapsen. Naisen adoptoidessa yksin ei isyyysrahaa makseta.	54 arkipäivää / tulosidonnainen	54 arkipäivää / tulosidonnainen (soveltuvin osin)	Yksin adoptioivalla miehellä on 54 pv pidempi tulosidonnainen etuuskausi käytössä kuin yksin adoptioivalla naisella. Rekisteröidyssä parisuhteessa myös nainen voi saada isyyysvapaaan.	* Isyyysvapaa ja -raha tulee myöntää kaikille alle 18-vuotiaan lapsen perheen ulkopuolelta adoptioiville. * Adoptioisille annettava sama mahdollisuus vähimmäispäivärahaan (23,92 €/pv) työ- ja opiskelupäiviltä. Biologisten isien osalta oikeus on tullut voimaan 1.1.2015 alkaen. * Yksin adoptioiva nainen voisi saada isyyysvapaaan miehen tavoin (vrt. rek. parisuhde).
Vanhempainvapaa	Vanhempainraha	Alle 7-vuotiaan vanhemmalla 200 arkipv tai kunnes lapsen syntymäpäivää seuraavasta arkipvstä 234 vrk (jälkimmäinen ei käytännössä toteudu, koska vastasyntyneitä ei adoptoida) / tulosidonnainen	Alle 7-vuotiaan vanhemmalla 200 arkipv tai kunnes lapsen syntymäpäivää seuraavasta arkipvstä 234 vrk / tulosidonnainen (jälkimmäinen ei käytännössä toteudu, koska vastasyntyneitä ei adoptoida)	158 arkipäivää / tulosidonnainen	158 arkipäivää / tulosidonnainen	* Biologisessa perheessä lapsen syntymän jälkeiset päivärahapäivät 55-75 + 158 = 213-233 (+54) pv, adoptioperheessä 200 (+54) pv * Vain biologinen vanhempi saa vähimmäispäivärahan työ- ja opiskelupäiviltä. * Adoptiovanhemmilla puuttuu usein oikeus palkalliseen jaksoon kauden alussa (tes).	* Vanhempainvapaa ja -päiväraha tulee myöntää kaikille alle 18-vuotiaan lapsen perheen ulkopuolelta adoptioiville. * Adoptioperheiden vanhempainvapaakausi tulee pidentää vastaamaan biologisen perheen päivärahakausien pituutta lapsen syntymän jälkeen (233 pv). * Päivärahaosittit tulee yhtenäistää (biol. äiti alussa 90 %, adoptioäiti 75 %).
Hoitovapaa	Kotihoidon tuki	Maksetaan, kunnes lapsi täyttää 3 vuotta TAI vanhempainrahan alkamisesta on kulunut kaksi vuotta TAI lapsi aloittaa koulun.	Maksetaan, kunnes lapsi täyttää 3 vuotta TAI vanhempainrahan alkamisesta on kulunut kaksi vuotta TAI lapsi aloittaa koulun.	Maksetaan, kunnes lapsi täyttää 3 vuotta.	Maksetaan, kunnes lapsi täyttää 3 vuotta.	* Hoitovapaa ja kotihoidontuki on biologisessa perheessä 26 - 27 kk, adoptioperheessä tavallisimmin 15 - 16 kk. * Adoptioperheet ovat heikommassa asemassa kuntalaisien suhteen, joissa on ikäräjaehtoja.	* Adoptioperheiden hoitovapaa ja kotihoidontukikausi tulee pidentää muiden lapsiperheiden tasolle eli 3 vuoteen siitä, kun lapsi tulee perheeseen. * Eläkkeen tulee kertyä myös yli 3-vuotiasta hoitovapaalla hoitavalle vanhemmalle.
Joustava hoitovapaa	Joustava hoitoraha	Maksetaan alle 3-vuotiaasta lapsesta lyhennetyin työajan mukaan (160 tai 240 €).	Maksetaan alle 3-vuotiaasta lapsesta lyhennetyin työajan mukaan (160 tai 240 €).	Alle 3-vuotiaasta lapsesta lyhennetyin työajan mukaan (160 tai 240 €).	Maksetaan alle 3-vuotiaasta lapsesta lyhennetyin työajan mukaan (160 tai 240 €).		* Adoptioperheiden osittaisen hoitovapaa ja kotihoidontukikauden tulee koskea aikaa, kunnes lapsen perheeseen tulosta on kulunut 3 vuotta (ei lapsen kalenteri-ikää).
Osittainen hoitovapaa	Osittainen hoitoraha	Maksetaan 1.-2.-luokkalaisen vanhemmalle (myös 3. luokka, jos pidennetty oppivelvollisuus), 97,67 €/kk.	Maksetaan 1.-2.-luokkalaisen vanhemmalle (myös 3. luokka, jos pidennetty oppivelvollisuus), 97,67 €/kk.	Maksetaan 1.-2.-luokkalaisen vanhemmalle (myös 3. luokka, jos pidennetty oppivelvollisuus), 97,67 €/kk.	Maksetaan 1.-2.-luokkalaisen vanhemmalle (myös 3. luokka, jos pidennetty oppivelvollisuus), 97,67 €/kk.	Ehtona max. 30-tuntinen työviikko	Tulee koskea ensimmäistä ja toista kouluvuotta luokka-asteesta riippumatta (esimerkiksi 10-vuotiaana adoptoitu, joka menee suoraan 3. luokalle).

	Lapsilisä	Maksetaan alle 17-vuotiaasta lapsesta (95,75 €/kk 1. lapsesta, nousee lapsiluvun myötä)	Maksetaan alle 17-vuotiaasta lapsesta (95,75 €/kk 1. lapsesta, nousee lapsiluvun myötä, korotus yh- vanhemmalle 48,55 €/kk)	Maksetaan alle 17- vuotiaasta lapsesta (95,75 €/kk 1. lapsesta, nousee lapsiluvun myötä)	Maksetaan alle 17- vuotiaasta lapsesta (95,75 €/kk 1. lapsesta, nousee lapsiluvun myötä, korotus yh- vanhemmalle 48,55 €/kk)	Lapsilisiä leikattiin yksinhuoltajakorotusta lukuunottamatta 1.1.2015 alkaen. Leikkaukset koskivat adoptioperheitä yhtäläisesti.	Ei korjaustarvetta.
	Äitiysavustus	Kertakorvaus 140 € tai äitiyspakkauus	Kertakorvaus 140 € tai äitiyspakkauus	Kertakorvaus 140 € tai äitiyspakkauus	Kertakorvaus 140 € tai äitiyspakkauus	Myös yksin adoptiota hakeva mies voi saada äitiyspakkauksen tai - avustuksen.	Ei korjaustarvetta.
	Elatustuki	Ei makseta	155,17 €/kk	Ei makseta	155,17 € tai elatusvelvollisen tulojen mukaan	Tuen maksa tilanteesta riippuen joko elatusvelvollinen tai KELA, joka tarvittaessa perii tuen elatusvelvolliselta.	Pitkien lapsen hakumatkaprosessien (esim. Kenia 8 - 10 kk) vuoksi takautuva hakuaika voisi olla pidempi kuin 6 kk.
	Adoptiotuki	1900 - 4500 € ulkomailta adoptioitaessa lapsen syntymämaasta riippuen	1900 - 4500 € ulkomailta adoptioitaessa lapsen syntymämaasta riippuen	Ei makseta	Ei makseta	* Valviran adoptiolautakunnan täysistunto on tehnyt sosiaali- ja terveysministeriölle korjausesityksen kohonneiden kustannusten ja uusien adoptiomaiden perusteella marraskuussa 2013. * Pelkästään adoptioprosessin hallinnointikulut voivat olla perheelle yli 10.000 €. Päälle tulevat hakumatkaan liittyvät kustannukset, jotka ovat erityisen merkittävät adoptiokontakteissa, joissa hakumatkan kesto on useita kuukausia.	Adoptiotukia tulisi tarkastella säännöllisesti joka toinen tai kolmas vuosi, koska kustannukset vaihtelevat adoptiokontakteissa. Myös uusia adoptiomaita tulee aika ajoin.

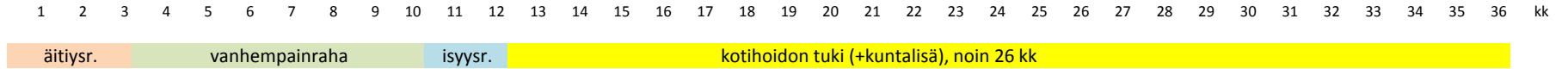
Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelma 22.6.2011:

”Lisäksi pyritään parantamaan adoptio-, monikko- ja sijaisperheiden yhdenvertaisuutta muiden perheiden kanssa.”

ESIMERKKEJÄ PERHEVAPAISTA

Perhe Korhonen:
pariskunnalle
syntyy vauva

Perhe Virtanen:
pariskunta adoptoi
10 kk:n ikäisen lapsen

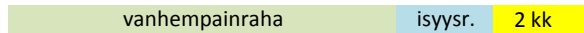
Perhe Nieminen:
yksinhakija adoptoi
2-vuotiaan lapsen

Perhe Mäkinen:
pariskunta adoptoi
4-vuotiaan lapsen

Perhe Mäkelä:
pariskunta adoptoi
6-vuotiaan lapsen

Perhe Hämäläinen:
pariskunta adoptoi
7- ja 8-vuotiaat sisarukset

ei perhevapaita

